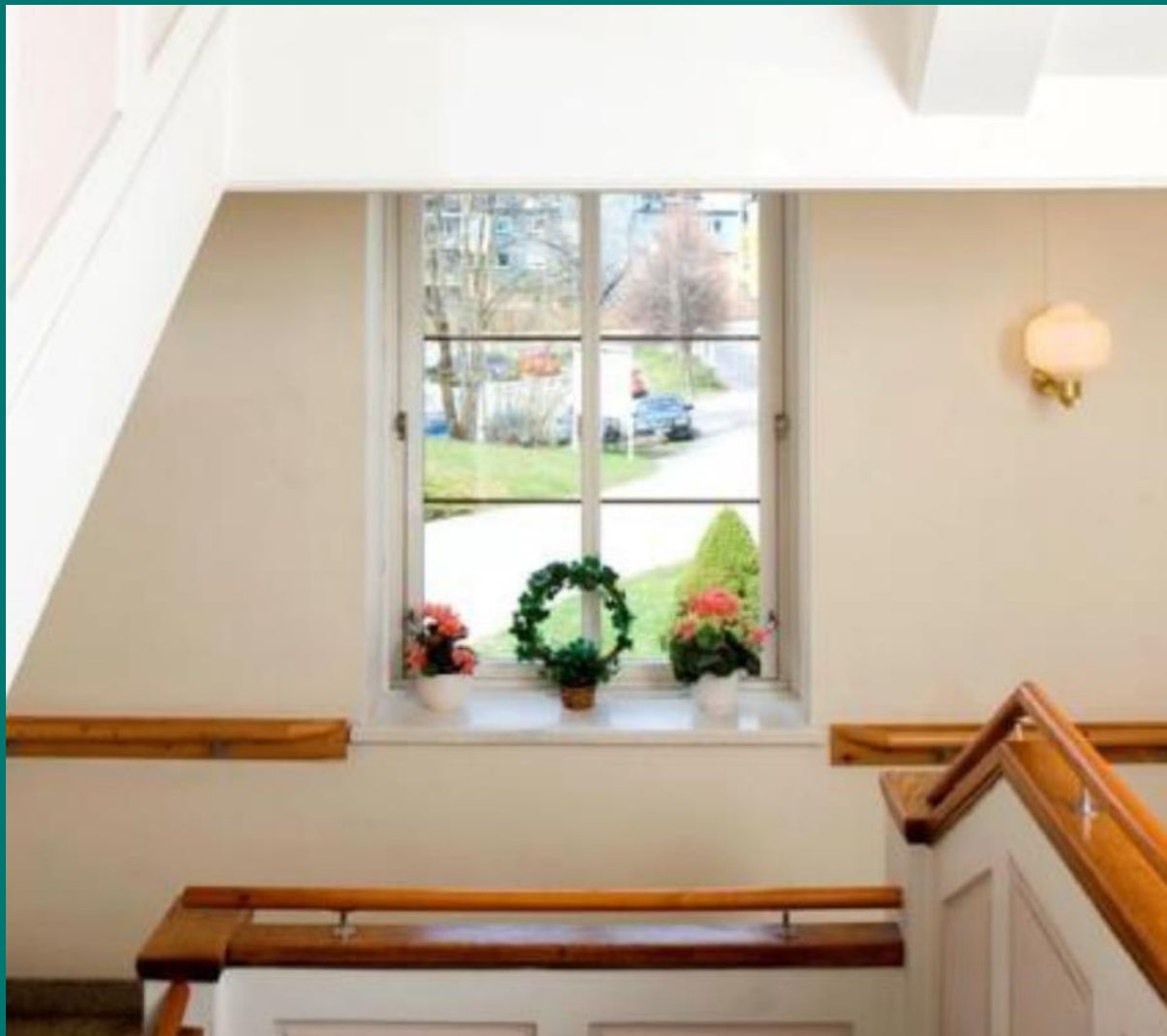

Oslo kommune

Sykehjem

Standard kravspesifikasjon 2015

Om standard kravspesifikasjoner

Dette dokumentet beskriver de krav som stilles til utforming av og funksjonalitet i bygget, uavhengig av hvem som skal forvalte, drifte og vedlikeholde bygget i etterkant.

Kravsettet tar utgangspunkt i politiske vedtak i Oslo kommune og funksjonelle behov til bygget. Kravsettet kommer i tillegg til gjeldende lover og regler for bygg generelt og for denne type bygg spesielt.

Kravsettet inneholder krav som benyttes likelydende for forskjellige formålsbygg, og krav som er spesifikke for dette formålsbygget. De krav som kan gjenfinnes på ett eller flere andre bygg er markert med en asterisk (*).

Kravsettet er standardisert. Tilpasninger kan gjøres i det enkelte prosjekt på følgende områder:

- Detaljering / spesifisering av krav - Noen krav har *kursivtekst* med formuleringer knyttet til at kravet skal vurderes/detaljeres, og med en beskrivelse av hvilke vurderinger/detaljeringer som skal gjøres. Dette innebærer at disse kravene ikke er endelig utformet, men at det enkelte prosjekt må ferdigstille kravet i samsvar med de behov som bygget skal dekke som er avdekket i konseptvalgutredning og de føringer som fremgår av kursivteksten.
- Nybygg / rehabilitering - Krav gjelder enten ved nybygg, rehabilitering eller begge. Dersom krav kun gjelder for den ene typen, er det markert med henholdsvis «Gjelder kun rehabilitering» eller «Gjelder kun nybygg». Krav som ikke er markert på denne måten gjelder uavhengig av om det er rehabilitering eller nybygg.
- Prosjektspesifikke krav – forhold knyttet til tomt, regulering, tilpasning til eksisterende bygningsmasse, ol. Slike krav kommer i tillegg til standardkravene som er beskrevet i dette dokument.

Kravene i standard kravspesifikasjoner er vedtatt av byrådet i Oslo 20.08.2015.

Innholdsfortegnelse

1	Generelle krav	5
1.1	Byggeplass	5
1.2	Dokumentasjon	5
2	Om formålet	7
2.1	Areal	7
3	Bygget	8
3.1	Energi	8
3.2	Materialer	9
3.3	VVS	10
3.3.1	Varme	10
3.3.2	Ventilasjon	10
3.3.3	Sanitær	10
3.4	Elektro / IKT	12
3.4.1	Nettverk og kabling	13
3.4.2	Belysning	13
3.5	Automasjon	14
3.6	Brannsikring	14
3.7	Overflater og interiør	14
3.7.1	Dører	15
3.7.2	Vinduer	16
3.8	Fast inventar	16
4	Avdeling	18
4.1	Boenhet	18
4.1.1	Bad/WC	18
4.2	Bogruppe	19
4.2.1	Fellesrom	19
4.3	Fellesrom avdeling	20
4.4	Støtterom avdeling	20
4.5	Personalrom avdeling	21
5	Fellesareal	22
5.1	Dagsenter	22
5.2	Kafé	23
5.3	Servicedel	25
5.4	Spesialrom	27
5.5	Dagsenter for demente	28

6	Personalareal	29
6.1	Administrasjon	29
6.2	Garderobe/Dusj/Toalett.....	29
7	Kommunikasjonsareal	31
8	Støtteareal.....	32
8.1	Toaletter	32
8.2	Lager	32
8.3	Renhold	33
8.4	Tekniske rom	34
8.5	Avfallshåndtering	35
8.6	Driftsrom	35
9	Utendørsareal	37
9.1	Trafikk og parkering	38
9.2	Annet	38
10	Arealskjema	39

1 Generelle krav

KUNST OG UTSMYKNING* 244

Kunstnerisk utsmykking skal følge Oslo kommunes regelverk for utsmykking av kommunale bygg i Oslo. Plassering og sikring av ny og / eller eksisterende kunst, samt materialvalg skal avklares i samråd med kunstutvalget i kunstprosjektet så tidlig som mulig. Hvis kunst plasseres i lekeområder skal den også tilfredsstillende krav i Lekeplassforskriften.

1.1 Byggeplass

GJENVINNING AV AVFALL FRA BYGGEPLASS* 357

Minimum 85 vektprosent av avfallet som oppstår i tiltak som har krav om avfallsplan i henhold til byggt teknisk forskrift skal sorteres i ulike avfallstyper og leveres til godkjent avfallsmottak eller direkte til gjenvinning. Avfall som består av gravemasser fra byggevirksomhet er ikke omfattet.

GRAVEINSTRUKS* 685

Ved graving i eller ved det kommunale veinettet, skal Instruks for gravearbeider på det kommunale veinettet i Oslo følges
(http://www.bymiljoetaten.oslo.kommune.no/for_entreprenorer/graveinstruks/)

1.2 Dokumentasjon

OPPFØLGING AV MILJØKRAV* 539

Prosjekter over 250 kvm har et miljøprogram. Det skal utarbeides og følges en miljøoppfølgingsplan basert på miljøprogrammet delt opp i områdene klima og energi, materialer, avfall, grunnforhold, transport og økologi.

Avhengig av gjennomføringsmodell vil ansvar for å utarbeide/ferdigstille Miljøprogram og Miljøoppfølgingsplan kunne variere mellom kommunen og leverandøren. Hvordan dette skal håndteres må detaljeres i det enkelte prosjekt.

PLAN FOR SIKKERHET OG SONEINDELING* 168

Planer for sikkerhet og sonedeling av bygget skal utarbeides. Planene skal ivareta person- og verdisikkerhet. Skal synliggjøre omfang av overvåkning og alarmering samt soneinndeling med adgangsbegrensning, elektronisk og manuell.

BRUTTO-/NETTOFAKTOR* 612

Det skal beregnes og begrunnes brutto-/nettofaktor for prosjektet. Bruttoareal er areal av måleverdige deler begrenset av ytterveggs utside. Nettoareal omfatter alle programmerte rom (f.eks. klasserom, kontorer, pasientrom, arbeidsrom, toalettrom, støtterom og lagerrom), men ikke korridorer og andre interne trafikkareal eller teknisk serviceareal, ei heller "mørke arealer" i kjeller og på loft. Forhold som gjør at brutto-/nettofaktor øker skal beskrives.

Faktoren skal søkes å holdes så lav som mulig. Behovet for en slik beregning fra leverandøren vil variere fra prosjekt til prosjekt, avhengig av kontraktstrategi og hvor langt man har kommet i prosjektet før det legges ut i markedet.

MØBLERINGSPLAN* 56

Det skal utarbeides en møbleringsplan som viser hvordan de ulike arealene tenkes innredet. Søyer og andre faste bygningsinstallasjoner skal fremkomme. Møbleringsplan skal hensynta forhold som dagslys og rømningsveier, varme, ventilasjon, trekk osv.

Hvem som skal ha ansvaret for en slik plan og når hvilke deler av den skal utarbeides vil variere, avhengig av kontraktstrategi og hvor langt man har kommet i prosjektet før det legges ut i markedet.

UTOMHUSPLAN* 72

Utomhusplanen skal også vise plassering av sluk og retning for avrenning av overvann og deponering av snø.

Hvem som skal ha ansvaret for en slik plan og når hvilke deler av den skal utarbeides vil variere, avhengig av kontraktstrategi og hvor langt man har kommet i prosjektet før det legges ut i markedet. Kravet må derfor vurderes og presiseres i det enkelte prosjekt. Krav til utomhusplan i byggesaken er også definert i veileder fra Plan og bygningsetaten.

BELYSNINGSPLAN* 697

Det skal utarbeides en belyningsplan med angivelse av lux. Lysberegninger av typiske rom for det aktuelle bygget skal utføres og fremlegges, samt dokumenteres.

Hvem som skal ha ansvaret for en slik plan og når hvilke deler av den skal utarbeides vil variere avhengig av kontraktstrategi og hvor langt man har kommet i prosjektet før det legges ut i markedet. Kravet må derfor vurderes og presiseres i det enkelte prosjekt.

KLIMAGASSREGNSKAP* 739

Det skal utarbeides klimagassregnskap for bygget. Materialer med lave utslippsverdier skal tilstrebes. For de 10 største klimagasspostene/materialene i det enkelte prosjekt må det begrunnes hvorfor det ikke kan velges alternative materialer og hvilke tiltak som er gjort for å redusere utslippene. Det skal overleveres nødvendig dokumentasjon fra relevante faser for å kunne utarbeide klimagassregnskap. Jf. 358 om EPD (environmental product declaration).

Krav til dokumentasjon til entreprenøren vil variere avhengig av kontraktstrategi. Hvem som skal fremskaffe og sette sammen dokumentasjonen må detaljeres i det enkelte prosjekt, avhengig av hvem som har ansvar for hvilke faser i prosjektet.

ENERGIMERKING* 360

Det skal beregnes og leveres energimerke iht. til Forskrift om energimerking av bygninger og energivurderinger av tekniske anlegg.

BYGGTEGNINGER AS BUILT* 672

Det skal leveres komplette tegninger over bygget as built for registrering i ORRA brann.

Dette kravet gjelder for prosjekter som skal utføres, forvaltes og driftes av andre enn kommunale foretak.

2 Om formålet

SYKEHJEM 408

Sykehjem er et botilbud for personer som ikke greier seg i eget hjem med hjemmesykepleie og/eller hjemmehjelp på grunn av større behov for omsorg. Dårlig fungerende eldre får langtidsplasser på sykehjem. Andre får korttidsopphold for rehabilitering eller som en avlastning for familiemedlemmer som yter tilsyn og pleie over tid. Sykehjemmene er vanligvis inndelt i flere avdelinger som har spesialisert seg på forskjellige pasientgrupper.

Sykehjemmet skal tilpasses beboere med ofte komplekse lidelser og store funksjonshemninger, samt dagsenterbrukere med ulike behov. Sykehjemmet skal utformes med god tilgjengelighet for personer med kognitiv svikt, for beboere med rullestol og gåstol både innendørs og utendørs. Sterkt bevegelseshemmede brukere skal kunne klare seg mest mulig på egen hånd. Skilting, fargekoding med mer skal ta hensyn til demensrammede beboere. Det skal tilstrebes utstyr og løsninger som reduserer inntrykk/opplevelse av institusjon. Senger skal kunne flyttes mellom etasjer og til/innen sykehjemmets bo- og behandlingsfunksjoner. Sykehjemmet utformes med kortest mulig avstand innen og mellom samarbeidende bogrupper/ avdelinger.

2.1 Areal

AREALSKJEMA 652

Krav til areal for ulike funksjoner i sykehjemmet er beskrevet i arealskjema (se eget kapittel).

Kravet gjelder kun ved nybyggsprosjekter.

AREALSKJEMA 717

Det er utarbeidet et arealskjema. Dette legges til grunn som veiledende for areal til ulike funksjoner i bygget. Areal må tilpasses de forutsetninger som ligger i det eksisterende bygget for å finne gode løsninger innenfor de rammer som bygget gir.

Kravet gjelder kun ved rehabiliteringsprosjekter.

3 Bygget

RESERVEKAPASITET* 662

Følgende minimumskrav stilles til reserveplass / reservekapasitet for tekniske installasjoner:

- Ventilasjonssjakter med 20 % reserveplass for fremtidig montasje av kanaler for spesialventilasjon
- Rørsjakter med 20 % reserveplass for fremtidig montasje av rørinstallasjoner
- Elektrosjakter med 20 % reserveplass for fremtidig montasje av kabler
- Elektrotavler med 20 % reservekapasitet og reserveplass for fremtidig montasje av utstyr

- Horisontale føringsveier med 20 % reserveplass for fremtidig montasje av utstyr

Tekniske installasjoner skal plasseres slik at fremtidig fjerning og oppsetting av innervegger kan foregå med små inngrep. Reservekapasiteten/-plassen skal plasseres slik at det er mulig å nyttiggjøre seg den i fremtiden, for eksempel skal hjørner unngås.

Det skal vurderes om 20 % er tilstrekkelig reservekapasitet, basert på planlagt og fremtidig bruk av bygget i henhold til avdekket behov i konseptvalgutredningen. Krav til reservekapasitet tilpasses behovet. Merk også at 20 % på et lite anlegg ikke nødvendigvis vil være tilstrekkelig for å utvide kapasitet i særlig grad hvis det er faktisk behov for utvidelse senere.

SKILTING* 3

Bygget skal være godt skiltet både utvendig og innvendig i tråd med krav til universell utforming og lovpålagt skilting, samt skilting i forhold til beredskap. Utforming av skilt i offentlige arealer skal utføres i henhold til Oslo kommunes designhåndbok.

LÅSSYSTEMER* 687

Bygningene skal utstyres med helhetlig elektronisk system for adgangskontroll og innbruddsalarm med betjeningssystem som styres fra PC. Låssystemene skal være programmerbare for å kunne gi differensiert tilgang med sonedeling for bestemte arealer, personer og tidspunkter. Betjeningsenheter for adgangskontroll skal ha nødvendig belysning for enkel betjening. Hvilke arealer som skal ha adgangskontroll er angitt i krav til det enkelte areal.

TILPASNINGSDYKTIGHET 536

Bygget skal planlegges med nødvendig fleksibilitet, generalitet og elastisitet for å hensynta fremtidig bruk og eventuell utvidelse.

Omfanget av dette kravet må spesifiseres nærmere i prosjektet, ut fra en vurdering av sannsynlighet for annen bruk av bygget, reguleringsmessig handlingsrom for å utvide bygget, osv. Krav til fleksibilitet, elastisitet og generalitet må avklares i konseptvalgutredningen.

3.1 Energi

PASSIVHUSSTANDARD* 751

Bygget skal tilfredsstillere krav til passivhus som definert i NS3701:2012 Kriterier for passivhus og lavenergibygninger - Yrkesbygninger ved nybygg og ved totalrehabilitering der tilsvarende krav fra teknisk forskrift som ved nybygg skal følges.

Dersom prosjektet dekkes av kravet i kravID 538 Energikrav rehabilitering, gjelder ikke dette kravet.

ENERGIKRAV REHABILITERING* 538

Ved hovedombygging eller rehabilitering som ikke omfattes av teknisk forskrift slik som nybygg skal bygget eller bygningsdelen som rehabiliteres/bygges om tilfredsstillende minimum energikarakter B for den aktuelle typen bygg i energimerkeordningen.

Kravet gjelder kun ved rehabiliteringsprosjekter.

Dersom prosjektet dekkes av kravet i kravID 353 / 751 Passivhusstandard, gjelder ikke dette kravet.

ENERGIFORSYNING* 623

Nye bygg og totalrehabiliteringsprosjekter over 250 m² skal bygges med system for vannbåren varme og søkes tilkoblet fjernvarmenettet der dette er mulig. Dersom fjernvarme ikke kan benyttes skal det gjøres en kost/nytte vurdering av andre relevante energisystemer som hovedkilde, for eksempel:

- Bruk av overflødig energi fra kilder i nærliggende bygg
- Fornybar energi basert på væske/vann varmepumpe
- Fornybar energi basert på luft/vann varmepumpe
- Fornybar energi basert på sol

Utstyr spesifiseres mht. ytelse, virkningsgrader og årskostnader ved gitte laster. Leveringsbetingelser for energi skal også oppgis.

Det skal ikke benyttes fossilt brensel som for eksempel oljefyr.

ENERGIMÅLERE* 663

Det skal installeres separate tilgjengelige energimålere som gjør det mulig å etablere et energioppfølgingssystem med automatisk avlesning (EOS), og med mulighet for uthenting av energitemperaturkurve (ET-kurve) for bygget. Det skal etableres separate målere for:

- romoppvarming
- ventilasjonsvarme
- varmtvann
- vifter og pumper
- belysning
- teknisk utstyr
- kjøling

3.2 Materialer

EGENSKAPER* 355

Det skal benyttes lavemitterende materialer (klasse 2) i henhold til NS-EN 15251:2014, på 80% av materialene innenfor dampspærren.

FARLIGE STOFFER* 363

Produkter som inneholder stoffer på Miljødirektoratets prioritetsliste og kandidatliste (REACH) skal ikke benyttes. Produkter skal ha komplette sikkerhetsdatablad på norsk, svensk, dansk eller engelsk som kan forevises oppdragsgiver på forespørsel. Substitusjonsvurderinger kan gjøres og godkjennes av oppdragsgiver i en fravikssøknad.

EPD* 358

Det skal innhentes minimum 2 EPD (environmental product declaration) på minst 10 forskjellige bygningsprodukter i ulike produktgrupper brukt i stort omfang for vurdering av hvilke produkter som skal benyttes. Se mer informasjon på www.epd-norge.no.

TREVERK* 364

Trevirke og trebaserte produkter skal være produsert av tømmer fra FSC levende skog-sertifisert eller PEFC-sertifisert skog (www.pefcnorge.org/index.cfm). Tømmer fra regnskog skal ikke benyttes, uansett sertifiseringsordning.

3.3 VVS

LEGIONELLA* 540

Anlegg skal konstrueres slik at anbefalinger gitt i Folkehelseinstituttets veileder for forebygging av legionellasmitte kan følges.

MEDISINSK OKSYGEN 517

Det skal være montert medisinsk oksygen med vegguttak ved seng og tilkobling til flaskelager i halvparten av beboerrommene. Anlegg skal være bygget med plomberte stengekraner i hver korridor.

Feilsignal skal gå til byggets SD-anlegg og anlegg for sykesignal.

Fordeling av hvilke rom som skal ha uttak for oksygen må avklares i det enkelte prosjekt.

3.3.1 Varme

OPPVARMING OG TEMPERATUR I BYGGET* 551

Bygget skal varmes opp på en slik måte at lukt, støv og gasser unngås. Det skal være mulig med lokal overstyring av ønsket temperatur. Temperaturforskjeller mellom ankelhøyde og hodehøyde når en sitter skal ikke overstige 3 grader. Temperaturen skal være mellom 19-22 grader i perioden oktober-april, og ellers mellom 19-26 grader. Overskridelse av høyeste temperatur godtas, men ikke mer enn totalt 50 timer innenfor skolens brukstid i et normalår. Andre krav til oppvarming er beskrevet for det enkelte areal.

Ved beregning av innetemperatur skal det tas hensyn til varme fra varmeproduserende installasjoner og utstyr, som for eksempel PC-er og ladeskap.

3.3.2 Ventilasjon

STYRING AV VENTILASJON* 542

Ventilasjonsanlegget skal la seg effektivt styre etter brukstider og luftkvalitetsparametre. Ventilasjon skal løses uten opplevelse av trekk.

INNEKLIMA* 625

Krav til luftmengder er definert i luftmengdetabell for bygget.

3.3.3 Sanitær

SANITÆR OG VÅTROM* 402

Våtromsnormen skal følges for alle rom som defineres som våtrom i kravspesifikasjonen. Dersom det er avvik fra krav i Våtromsnormen, vil dette være

spesifisert for det enkelte areal. Noen arealer er definert som delvis våtrom, og da legges våtromsnormen til grunn for gulv og i eventuelle våte soner på vegg.

VVS-UTSTYR 753

VVS-utstyr der beboere skal oppholde seg må være tilpasset institusjonsbruk slik demente beboere ikke skader seg, for eksempel dobbel skåldesperre på vannkranene.

SERVANT OG VANNRENNER* 621

Servanter og vannrenner skal leveres med berøringsfrie tappearmaturer koblet til strøm og mulighet til å regulere temperaturen, og med skoldesperre. Det er angitt på beskrivelse av det enkelte areal om det skal være servant og / eller vannrenne. I boenheter gjelder egne krav til servanter.

Servant leveres med speil montert på veggen over.

UNIVERSELT UTFORMET SERVANT* 657

Universelt utformede servanter leveres med armatur med lang hendel for ettgreps styring, skoldesperre og utforming for å unngå vannsøl. Det er angitt i det enkelte krav om det skal være universelt utformet servant.

Leveres med speil montert på vegg over servant som kan benyttes både av stående og sittende i rullestolhøyde.

DUSJANLEGG I GARDEROBER* 620

Dusjområdet skal være skjernet for innsyn fra trafikkareal gjennom inngangsdør fra garderobe.

Det skal leveres veggmonterte knagger og dusjhoder i henhold til planlagt antall brukere. I felles dusjanlegg skal minimum 25 % av dusjhodene plasseres i egne dusjnisjer.

Dette arealet er våtrom. Dusj skal ha tidsstyrt av/på batteri med trykkstyring eller fotocelle. Det skal være slukrenne i gulv ved mer enn et dusjhode, ellers vanlig sluk. Det skal være varme i gulvet.

Dimensjonering av dusjanlegg for de forskjellige garderobene avhenger av antall brukere. Det må detaljeres i det enkelte prosjekt.

SANITÆRGARNITYR* 595

I alle offentlige / felles arealer skal det monteres nødvendig sanitærgarnityr ved servant og toalett. Alt sanitærgarnityr leveres av oppdragsgivers leverandør, og bestilling koordineres med oppdragsgiver. Entreprenør skal montere. Dersom dette ikke gjelder for et spesielt areal, vil det være presisert i krav til det arealet.

VANLIG TOALETT* 622

Toalett skal være veggmontert. Det skal være servant i tilknytning til toalett.

Gulv og vegg bak toalett skal utføres av vinyl eller annet materiale som ikke kan trekke urin/lukt.

Dette arealet er delvis våtrom.

UNIVERSELT UTFORMET TOALETT* 589

Følgende fast inventar skal leveres:

- nedfellbart støttehåndtak på begge sider av toalett med toalettpapirholder

Dette arealet er delvis våtrom. Det skal monteres universelt utformet servant.

Det skal monteres enkelt stikk ved toalett som forberedelse til montering av spyl/tørk toalett.

Det skal vurderes om det skal være alarm (benytt begrepet "lavtsittende signalkontakt som går til personalet"), avhengig av om det finnes noen som kan ta i mot signalet. Ved velferdsteknologi skal det presiseres at alarmen skal kobles til relevante fagsystemer for oppfølging av beboere.

TILRETTELEGGING FOR SPYL/TØRK* 735

Alle toaletter i bygget, både i boenheter, i fellesarealer og i personalarealer, skal leveres med stikk og varmtvannskran montert ved toalettet som tilrettelegging for spyl/tørk toalett. Alle toaletter skal ha kontrastfarge på toalettsetet til toalettskål og bakenforliggende vegg og gulv.

3.4 Elektro / IKT

ELEKTRO* 400

Relevante NEK standarder skal følges, med de krav som defineres for det aktuelle formålsbygg.

STRÅLING* 627

Anbefalinger fra Statens Strålevern benyttes i vurderinger rundt stråling og plassering av utstyr som avgir stråling.

ELSTIKK* 670

Kurser skal leveres med 16A med mindre annet er spesifisert. Når det omtales stikk, så betyr det ett dobbelt elstikk.

STIKK I FELLESAREALER* 713

I alle felles / offentlige arealer skal det være minimum 1 stikk per 10 løpemeter vegg til bruk for rengjøringsmaskiner og lignende. Andre krav til antall og plassering av stikk er presisert for det enkelte areal.

TILRETTELEGGING FOR HØRSELHEMMEDE* 639

Det skal installeres et anlegg med tilrettelegging for hørselshemmede i alle arealer for felles bruk.

Behovet må vurderes i det enkelte prosjekt.

PLOSSERING OG UTFORMING AV TEKNISKE INSTALLASJONER 528

Kabling og alle anlegg for strøm, signaltrafikk m.v. skal legges skjult. Sykehuspanel på vegg på beboerrom skal ha kanal med kapasitet til å etablere tilgang til alle aktuelle tjenester.

RESERVEKRAFT / UPS 524

Sentral UPS dimensjoneres for å sikre kantswitchere, systemswitcher, nød- og ledelys og styrestrøm for tekniske installasjoner ved bortfall av strøm. Reservekraft dimensjoneres ut fra at følgende anlegg skal ha reservekraft:

- Pasientringesignal
- Antipanikk-lys og branntekniske anlegg
- Dørautomatikk

- PC på vaktrom
- Automatiseringsanlegg
- Telefoni
- O2-anlegg
- Heis
- Ett stikk på hvert beboerrom til bruk av nødvendig utstyr for beboer.

Det totale behov for reservekraft må vurderes og detaljeres i det enkelte prosjekt, avhengig av størrelse på bygget, typen beboere som forventes og type utstyr som skal benyttes.

3.4.1 Nettverk og kabling

INFRASTRUKTUR* 172

IKT infrastruktur skal settes opp i henhold til gjeldende versjon av Oslo kommunes Retningslinjer for LAN-design (se vedlegg).

Kapasitet må detaljeres i henhold til planlagt bruk.

TRÅDLØST NETT* 546

Det skal etableres trådløst nett i bygget med nok aksesspunkter til å etablere beskrevet dekning.

Dimensjonering og kapasitet på det trådløse nettet må beskrives i det enkelte prosjekt, avhengig av avdekket behov. Ha fokus på nødvendig kapasitet i et langtidsperspektiv.

SIGNALTRAFIKK* 545

All signaltrafikk skal benytte felles nettverkstopologi og IP protokoll. BACnet/IP skal benyttes som standard protokoll for byggautomasjon. Til bruk for all signaltrafikk skal det etableres strukturert kabling. Kablingssystemet installeres i henhold til EN-50173/EN50174.

3.4.2 Belysning

LYSKULTUR* 401

Lyskultur sine Lux-tabeller og relevante publikasjoner skal følges, med de krav som defineres for aktuelle formålsbygg eller funksjoner, innendørs og utendørs.

BELYSNING 520

Differensiert belysning skal bidra til boliggingring av interiøret. Skal være mulighet for nattsenkning i alle fellesarealer. Belysningen skal være koblet mot byggets SD-anlegg. Det skal være mulig å programmere i grupper og med ulike scener.

KVALITET PÅ BELYSNINGsutstyr* 659

Det skal benyttes energieffektiv belysning. Armaturer skal velges og plasseres med fokus på levetid, renhold og hærverk. Alle armaturer skal ha glatte og jevne overflater for enkelt renhold. Det skal være mulig å skifte lyskilde uten spesialverktøy. Alle armaturer skal bruke lyskilder som er standard lagervare.

INNENDØRS I FELLES / OFFENTLIGE AREALER* 630

Belysning skal være tidsstyrt, med lokal overstyring. Belysning plasseres i moduler i forhold til akser/linjer. Det skal benyttes lavtsittende ledesystem med etterlysende ledelinjer.

NATTLYS OG LADELYS* 749

I korridorer, trapper og andre trafikk/rømningsveier skal ca. 1/3 av belysningen fungere som nattlys og ladelys for ledesystem.

3.5 Automasjon

STYRINGSSYSTEM FOR BYGGET* 640

Det skal være mulig å koble alle tekniske anlegg opp mot et sentralt driftsanlegg. Det skal tilrettelegges for overvåkning og fjernstyring av ulike driftsanlegg for å kunne følge opp energiforbruk, alarmer, osv. Det skal benyttes åpne protokoller. NS 3935 Integrerte tekniske bygningsinstallasjoner (ITB) - Prosjektering, utførelse og idriftsettelse skal følges.

For omsorgsbolig må behovet vurderes i det enkelte prosjekt, avhengig av størrelse på bygget, hvordan energi til boenhetene håndteres og lignende.

MANUELL BETJENING AV SMARTHUSTEKNOLOGI* 174

Følgende forhold skal kunne overstyres manuelt i de enkelte arealer:

- solavskjerming
- ventilasjon
- varme +/- 3-5 grader
- opplåsing av dører ved brann

Det må vurderes om det er behov for å detaljere eller justere dette kravet avhengig av hvilket nivå av smarthusteknologi man legger seg på.

REGULERING AV UTSTYR 527

Utstyr som installeres skal kunne styres og reguleres på romnivå, avdelingsvis og sentralt. Det skal legges til rette for nødvendig samhandling mellom objekter som skal benyttes av flere aktører.

3.6 Brannsikring

BRANNALARMANLEGG* 635

Bygget skal overvåkes av et automatisk, adresserbart brannalarmanlegg (kategori 2) med trådløs overføring til 110-sentralen. Overvåkbar utvendig nøkkelsafe skal sikre brannvesenets adkomst til bygget. Det skal være urbryter for utkobling av alarmoverføring fra 1 - 12 timer.

SLUKKEANLEGG* 711

Det skal installeres heldekkende automatisk slukkeanlegg.

3.7 Overflater og interiør

FARGER* 684

Det skal utarbeides en material- og fargeplan. Alle farger konfereres med og godkjennes av oppdragsgiver. Det skal være farger i henhold til RAL eller NCS fargesystem. Fargevalg skal hensyntas ved beregning av lysspredning inn i rommene.

UTVENDIGE FASADER* 81

Antitaggbehandling skal utføres på alle deler av fasaden som kan nås av personer og som ikke krever diffusjonsåpen overflatebehandling.

INNVENDIGE OVERFLATER* 97

Alle overflater innendørs skal ha mekanisk styrke tilpasset forventet belastning for rommets bruk (støt og last). Materialer og utførelse skal være robust og tåle hard bruk. Dette gjelder gjennomgående for hele bygget og alle bestanddeler.

INNVENDIGE GLASSFELT* 654

Alle innvendige glassfelt skal ha sikkerhetsglass, og skal markeres for å unngå personskader.

RENHOLD* 736

Horisontale flater over 1,7 m høyde skal unngås innendørs. Forhold som vanskeliggjør renhold skal unngås. Dersom kanalføringer legges åpent skal prosjektet inkludere en plan for spesialrenhold.

HIMLINGER* 324

Himlinger skal være støvavvisende. Himlingsplater skal ikke avgi fiber.

VEGGER* 593

Vegger skal være tilrettelagt for fleksibelt oppheng av ting som bilder, enkelthyller og dekorasjoner, i alle rom for varig opphold samt i fellesarealer og eventuelle personalarealer. Det vil si at man skal kunne henge opp på hele veggen, ikke bare der det er stendere. Veggen skal tåle 30 kg per skrue. Vegger og hjørner skal være sikret mot slitasje fra mekanisk påkjenning på utsatte steder.

GULV* 98

På gulv skal det være sklisikre, slitesterke og rengjøringsvennlige materialer tilpasset funksjonene i de enkelte rom. Gulvene skal være jevne og behagelige å gå på. Teppegulv skal ikke benyttes.

ETTERKLANGSTID* 509

Overflater skal ivareta hørselshemmedes behov for støydemping.

3.7.1 Dører

UTFORMING* 110

Alle dører skal sikres mot slitasje fra mekanisk påkjenning. Der annet ikke er spesifisert, skal det leveres dører med dørvrider, men ikke låssylinder. Låsbare rømningsdører skal være med knappvrider eller elektrisk lås (med nødåpner).

DØRER I OPPHOLDSAREALER* 655

Alle dører i oppholdsarealer for beboere forberedes med spikerslag for montering av støttehåndtak på begge sider av dørkarmen. Alle dører i oppholdsarealer utstyres med sparkeplate.

INNVENDIGE DØRER* 688

Innvendige dører skal være terskelfrie eller ha terskel på maksimum 1,5 cm i døråpninger hvor det må være terskel pga forskriftskrav eller av hensyn til lydforhold.

DØRBREDDE 92

Dører hvor beboere skal kunne transporteres skal være tilpasset standard sykehusseng.

Kravet gjelder kun ved rehabiliteringsprosjekter.

DØRBREDDE 740

Dører hvor beboere skal kunne transporteres skal ha lysåpning på 120 cm.

Kravet gjelder kun ved nybyggprosjekter.

SKILT PÅ DØRER 757

Alle innvendige dører skal leveres med langskiltbeslag.

3.7.2 Vinduer

ÅPNINGSBARE* 656

Åpningsbare vinduer skal være innadslående, kunne settes i sikker lufteposisjon og ha barnesikring.

SOLSKJERMING* 608

Vinduer som er utsatt for direkte sollys skal ha utvendig solskjerming. Solskjermingen skal ha robust utførelse, og gi dagslys og utsyn også når den er i bruk.

BRYSTNINGSHØYDE* 503

Brystningshøyden i oppholdsrom skal være minimum 300 mm.

3.8 Fast inventar

KJØKKENINNREDNING* 598

Kjøkkeninnredningen skal være vegghengt og skal gå til tak, eventuelt med foring av hensyn til renhold. Benkeplaten til kjøkkenet skal være enkel å rengjøre. Det skal være kontrastfarge på kjøkkenbenken til skap / vegg.

Det skal være minimum halvannen oppvaskkum (oppvaskkum og grønnsakskum) heldekkende og i rustfritt stål. Oppvaskkum leveres med løs propp. Det skal leveres svingbar kran som ikke kan svinge utenfor kummen med blandebatteri av ettgreps type.

Det skal settes av plass i kjøkkeninnredning til hvitevarer (hvilke er beskrevet under det spesifikke areal som skal ha kjøkkeninnredning), slik at disse kan monteres og skiftes ut uten å måtte rive eller bygge om kjøkkeninnredningen.

Ved takhøyde over 2,4 meter skal behov for foring / kjøkkenskap til tak vurderes som del av prosjekteringen. For det enkelte areal som skal ha kjøkkeninnredning må det spesifiseres hva slags hvitevarer det skal settes av plass til.

REOLER, HYLLER OG SKAP* 603

Der det er angitt at reoler eller hyller skal leveres, skal de tåle en punktbelastning på minimum 80 kg i ytterkant med mindre annet er angitt på det enkelte krav. Dersom vegghengt reol/hylle skal ha støttefot, skal denne være minimum 15 cm høy av hensyn til renhold.

MØBLER* 604

Fastmonterte møbler skal være robuste, flammehemmende og enkle å rengjøre.

4 Avdeling

AVDELING 530

En avdeling består normalt av 2-3 bogrupper med 6-10 beboerrom i hver bogruppe, pluss fellesrom for bogrupperne og avdelingen. I avdelinger på bakkeplan skal det etableres vandreareal, dvs at de ledes tilbake til utgangspunktet. Dette skal tilstrebes i alle bogrupper.

Det skal være 1 beboerrom pr. avdeling som er spesielt godt lydisolert, $R^W = 60$ dB (mot korridor, naborom og vindu).

4.1 Boenhet

BELYSNING I BOENHET* 675

Det skal være generell belysning i henhold til tabell fra selskap for lyskultur tillagt 20 % i boenhet med bad/wc og oppholdsrom.

BEOERROM 409

Boareal for en beboer. Det skal være siktlinje mellom seng og toalett. Det skal monteres gjennomgående skinne mellom sengen og badet, med tilpasning for å forflytte beboer direkte fra seng til toalett og dusj.

Plasseres med utgang til fellesareal for bogruppen.

Følgende fast inventar skal leveres:

- 2 løpemeter garderobeskap
- list til bildeoppheng på vegger

Det skal være ledelys mellom soverom og bad på natt, styrt ved bevegelsessensor.

Det skal være gulvvarme.

Boenheten skal ha vindu som kan åpnes, være innadslående, kunne settes i sikker lufteposisjon og ha barnesikring.

Tilførsel og terminering av tekniske løsninger skal ha et "hovedpanel" m/kanal i vegg eller på vegg som samsvarer med bruksmønster, som plassering av seng. Rommet skal utstyres med stikk slik at det ikke er behov for skjøteledninger for naturlig plassering av for eksempel TV. Det skal være nattlys innfelt i vegg. Det skal monteres nødvendig switch for å kunne håndtere datatrafikk. Det skal monteres 4 stikk ved sengen og lampefeste med 2 stikk og 1 datauttak. Det skal installeres frittstående 4 stikk, hvorav en med tidsbryter, nattlys og lyssensor. Det skal være lysbrytere med endevender ved dør og seng. Det skal installeres 2 frittstående datauttak.

Dører til beboerrom må sees i en helhetlig sammenheng i avdelingen. I det enkelte prosjekt må det vurderes og presiseres hva som er hensiktsmessig å benytte av selvlukkende dører og holdemagneter.

4.1.1 Bad/WC

BAD I BOENHET* 563

Bad/WC skal utformes iht krav til bad i Byggteknisk forskrift, med toalett, universelt utformet servant og dusj og definerte krav til sanitærutstyr i denne kravspesifikasjon. I tillegg gjelder følgende:

- åpen dusjløsning, ikke dusjkabinett, på 110 x140 cm
- wc skal ha minimum 20 cm fra vegg til bakre cisternekant (toalett på kasse) og minimum 90 cm fri plass på begge sider
- muggresistente fuger dersom fliser benyttes

Dette erstatter krav til universelt utformet bad i Byggteknisk forskrift.

Følgende fast inventar skal leveres:

- hyller ved siden av speil
- 30 cm dypt skap (ikke under servant)
- nedfellbart støttehåndtak på begge sider av wc med toalettpapirholder
- montert skinne for dusjforheng
- knagger og stang for håndklær
- dopapirholder

Fast inventar skal være robust og vannbestandig.

Det skal være nattlys.

Gulv skal være sklisikkert, slik at det ikke blir glatt med vann på gulv. Det skal være jevnt fall på gulv fra alle omsluttende vegger til sluk.

Vegger skal være forberedt for fleksibelt oppheng av inventar og utstyr.

Dette arealet er våtrom. Det skal være gulvvarme. Blandebatteri til dusj skal ha skoldesikring og være trykkstyrt med termostat. Det skal være løst dusjhode med veggfeste.

Blandebatteri til servant skal ha skoldesperre og ettgreps betjening.

Det skal monteres 1 stikk ved siden av servant. Det skal være forberedt for datauttak og trekksnor for alarm.

HEV/ SENK DUSJSTOL* 758

Det skal leveres fastmontert hev/ senk sete i dusjen.

FAST INVENTAR I BAD I BOENHET 614

Servant monteres på skinne og skal ha hev/senkefunksjon med minst 20 cm sideplass på en side og 60 cm på den andre siden. Den skal i tillegg ha mulighet for sideveis forflytning.

Det skal monteres hev/senk dusjsete i dusjareal på badet.

4.2 Bogruppe

BOGRUPPE 535

Hver bogruppe skal enkelt kunne deles i to mindre enheter, begge med lett tilgjengelighet til bogruppens fellesareal.

4.2.1 Fellesrom

FELLESROM FOR BOGRUPPE 531

Hver bogruppe har fellesrom bestående av kjøkken, dagligstue og TV-stue.

Det skal være siktlinje mellom kjøkken og dagligstue / TV-stue.

Det skal være nattlys i fellesarealene.

KJØKKEN / SPISEPLASS 411

Arealet hvor kjøkkeninnredningen er plassert, skal utføres som våtrom.

Skal utrustes for tilberedning av kald/varm mat til beboere i bogruppen med kjøkkeninnredning med over/underskap. Et skap skal kunne låses. Det skal settes av plass til komfyr i samme høyde som kjøkkenbenk, oppvaskmaskin på sokkel og 2 kjøle/fryseskap i full høyde. Skyllekummer (ren og uren) og benkeplater skal flukte og være utført i rustfritt stål eller tilsvarende materiale. Servant for håndvask skal være ved inngangen til kjøkkenet. Det skal settes av egen skaplass for rengjøringsutstyr. Det skal være hygienehimling i taket.

Dette arealet er delvis våtrom. Det skal være sluk i gulv i tilknytning til oppvaskmaskin.

Det skal monteres nødvendige stikk til kjøkkeninnredning og hvitevarer. Det skal i tillegg settes opp 2 stikk over kjøkkenbenk, samt 2 datauttak. Det skal være elektronisk tidsur (ikke mekanisk med dreiehjuls knapp) på stikk over kjøkkenbenk og for komfyren.

Det skal være plass til 10 personer rundt spisebord, hvorav 4-5 rullestolsbrukere.

DAGLIGSTUE 412

Det skal monteres 5 stikk og 6 datauttak.

Det skal være plass til sofasitteplasser for 10 personer, og sofabord.

ALLROM / TV-STUE 413

Det skal monteres 5 stikk og 6 datauttak.

LAGER FOR LINTØY OG PLEIEREKVISITA 414

Arealet skal være tilgjengelig for de ansatte.

Det skal settes opp skap på en langvegg i rommet for oppbevaring av pleierekvisita, dyner, puter, og lignende.

Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

Det skal være plass i rommet til 3 traller b 1 m x d 1 m x h 1,6 m.

4.3 Fellesrom avdeling

FELLES BAD 750

Minst en avdeling (sentralt i institusjonen) skal ha et stort baderom til felles bruk som skal tilfredsstille krav til universell utforming. Det skal være plass til hev- og senkbart badekar med min. 1,5 m åpen plass på alle badekarets sider. Det må også være plass til midlertidig parkering av rulleseng eller -stol.

Dette arealet er våtrom. Det skal være universelt utformet toalett og servant. Det skal være gulvvarme.

Det skal monteres nødvendige stikk for elektriske installasjoner som hev/senk badekar og ved servant. Det skal være forberedt for datauttak og trekksnor for alarm.

4.4 Støtterom avdeling

DESINFEKSJONS- / SKYLLEROM 416

Skal organiseres og utrustes i ren og uren sone iht hygieneforskriften.

Plasseres sentralt i avdelingen.

Det skal monteres servant. Det skal være opplegg for vaskemaskin med varmt og kaldt vann, og sluk i gulv under sokkel.

Det skal monteres 5 stikk og 2 stk 3 fas stikk. Det skal være automatisk døråpner.

Hvilket utstyr det skal være behov for og hva slags fast inventar som er aktuelt avhenger av om man skal benytte engangsutstyr eller utstyr som skal rengjøres. Fast inventar og løst inventar det skal være plass til må derfor beskrives i det enkelte prosjekt. Kapasitet må tilpasses antall beboere i avdelingen.

MEDISINROM 417

Det skal være et medisinrom per avdeling. Et av medisinrommene skal fungere som hovedmedisinrom hvor det skal være punktavtrekk iht Kjemikalieforskriften.

Det skal monteres servant.

Det skal legges til rette for at medisinskap kan kobles til byggets generelle adgangskontrollsystem.

Det skal monteres 4 stikk, hvorav minst to plasseres over arbeidsbenk, og 4 datauttak.

Det skal være plass til kjøleskap, arbeidsbenk og medisinskap.

Interiør dimensjoneres i det enkelte prosjekt, basert på avdelingen og sykehjemmets størrelse.

NÆRLAGER FOR TEKNISKE HJELPEMIDLER, MV. 415

Følgende fast inventar skal leveres:

- vegghengte hyller på minst en hel vegg

Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

4.5 Personalrom avdeling

MØTEROM 419

Der plassering i bygget tillater det, kan 2 avdelinger dele møterom.

Plasseres i tilknytning til avdeling.

Det skal monteres 4 stikk og 6 datauttak.

KONTOR FOR AVDELINGSLEDER 418

Det skal leveres fastmontert safe med minimum bxdxh på 25x30x15 cm.

Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres 2 stikk og 4 datauttak plassert ift arbeidsplassen, og minst 1 stikk i tillegg.

5 Fellesareal

VESTIBYLE OG RESEPSJON 469

Vestibylen skal være møteplass for beboere, brukere og besøkende til bygget. Det skal være venteplass i vestibylen med direkte utsyn til henteområdet. Det skal være 2 universelt utformede toaletter i tilknytning til vestibyle / resepsjon. Resepsjonen skal være lett synlig og det første som møter besøkende, tilrettelagt for å ta i mot henvendelser. Skal også kunne fungere som kontor med avskjermet arbeidsplass. Resepsjonen skal utformes slik at ansatte unngår å sitte i trekksoner.

Følgende fastmontert inventar skal leveres:

- Resepsjonsdisk med åpen løsning
 - Veggmonterte hyller bak resepsjonsdisk med plass til ringperm, ca 5 løpemeter
- Det skal monteres 3 stikk og 4 datauttak i tilknytning til resepsjonen.

5.1 Dagsenter

DAGSENER 424

I dagsenteret skal det være rom for ulike typer aktiviteter inklusiv felles bespising m.m. Skal planløses med flerbruksmuligheter av rom eksempelvis vestibyle, kantine og oppholdsstue/ aktivitetsrom. Dagsenter er et tilbud til brukere som har fått vedtak om dagsenterplass.

Dagsenteret skal plasseres med god/nær forbindelse til kantine og hovedadkomst for sykehjemmet.

DAGSENERKJØKKEN 425

Skal utrustes komplett for anretning / utporsjonering av middag / varmmat og tilberedning av kald / tørr mat. Det skal være tilstrekkelig plass til å ha klart skille mellom ren og uren sone. Det skal avsettes plass til induksjonstopp m/flytende soner og boosterfunksjon, med avtrekkshette, og stekeovn m/pyrolysefunksjon, og til 8/10-geiders kombidamper og oppvaskmaskin med standard mål b. 600 x d. 600 x h. 820 mm som skal plasseres på sokkel i riktig arbeidshøyde fra gulv. Skyllekummer (2 stk. – ren/uren) og benkeplater skal være i rustfritt stål eller materiale med tilsvarende kvalitet.

Det skal være sluk i gulv under sokkel for oppvaskmaskin. Det skal være servant for håndvask ved inngang til kjøkkenet.

Det skal settes opp nødvendige stikk for alle hvitevarer på kjøkkenet, plassert i henhold til møbleringsplan. I tillegg skal det settes opp 2 stikk over kjøkkenbenk, med elektronisk tidsur (ikke mekanisk med dreiehjuls knapp). Det skal være 2 datauttak.

DAGLIGSTUE / AKTIVITETSROM / SPISEROM 426

Lokaliseres nært det øvrige dagsenter.

Det skal monteres 8 stikk og 4 datauttak.

Det skal være plass til kombinert spiseplass og arbeidsbord for 24 personer, derav 6 stk. rullestolbrukere.

MØTE- / GRUPPEROM / HOBBYVERKSTED / ARBEIDSRUM / BIBLIOTEK / MUSIKKROM 429

Lokaliseres i nærhet til dagligstue / aktivitetsrom.

Det skal monteres 4 stikk og 4 datauttak per rom.

HVILEROM FOR BRUKERE 430

Plasseres med nærhet til toalett.
Det skal monteres servant med ettgreps armatur med skoldesperre.
Det skal monteres 4 stikk og 2 datauttak.

GARDEROBE FOR BRUKERE AV DAGSENTER 435

Skal være eget rom, dimensjonert i henhold til planlagt antall brukere av dagsenteret.
Lokaliseres i tilknytning til dagsenter.
Det skal monteres opphengsmulighet for yttertøy dimensjonert i henhold til antall brukere.
Det skal monteres 1 stikk og 2 datauttak.

Det skal avsettes plass til oppstilling av personlige hjelpemidler.

5.2 Kafé

KAFÉ* 120

Skal benyttes til servering av varm og kald mat med minimum 50 spiseplasser.
Lokaliseres i direkte forbindelse med vestibyle og resepsjon.

KAFÉKJØKKEN* 135

Tilrettelagt for at mat skal kunne lages fra bunnen av. Det skal være plass til en koke- og en stekelinje til varmmatproduksjon, samt kunne brukes til produksjon av kjølt mat. Arealet skal organiseres i ren og skitten sone.
Plasseres ved kafé.
Det skal leveres storkjøkkeninnredning for å kunne benytte kjøkkenet som beskrevet.
Det skal være servant ved inngang til kjøkkenet.
Det skal være adgangskontroll.
Det skal monteres tilstrekkelig stikk og datauttak for alle nødvendige funksjoner, samt minst 4 ekstra stikk.

Det skal være plass til kjøleskap på 700 liter, samt nødvendige ovner, komfyrer osv for å kunne produsere mat som beskrevet.

For omsorg+ skal det være ca 20 kvm. For sykehjem, se arealskjema. Dette må spesifiseres inn i kravet avhengig av type bygg.

Planlegging av inventar ift inventarprosjekt må avklares i det enkelte prosjekt, og eventuelt tilpasses her.

ROM FOR UTPAKKING OG RETURLAGER 456

For å pakke ut mottatt mat fra produksjonskjøkken og andre leveranser, og lagre returemballasje.
Skal ligge i tilknytning til mottaksskjøkken og varemottak.
Følgende fast inventar skal leveres:
- arbeidsbenk i rustfritt stål, 180 cm bred
- 20 hyllemeter veggengte justerbare hyller i rustfritt stål
Det skal monteres servant.
Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

KJØLEROM 457

Det skal være 2 kjølerom, et til frukt og grønt (uten avdeling innvendig) og et til øvrig mat. Kjølerom til øvrig mat skal ha to dører (innganger) for å gi muligheten til henting

av mat til avdelingene uten å gå via mottakskjøkken. Det skal videre være avdelt innvendig m/låsbar dør.

Skal ligge i tilknytning til mottakskjøkken og kafékjøkken.

Det skal være rustfrie hyller på tre vegger.

Det skal være adgangskontroll.

Begge kjølerom skal være utstyrt med alarm og kontinuerlig temperaturregistrering.

Omfang av areal må vurderes ift den totale kapasiteten som skal være på kjøkkenet.

FRYSEROM 458

Det skal være 1 fryserom.

Skal ligge i tilknytning til mottakskjøkken og kafékjøkken.

Det skal være rustfrie hyller på tre vegger.

Det skal være adgangskontroll. Døren må kunne åpnes manuelt fra innsiden.

Fryserommet utstyres med alarm og kontinuerlig temperaturregistrering.

Omfang av areal må vurderes ift den totale kapasiteten som skal være på kjøkkenet.

TØRRVARELAGER 459

Skal ligge i tilknytning til mottakskjøkken og kafékjøkken.

Det skal være justerbare vegghegte hyller på 3 vegger.

Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

MOTTAKSKJØKKEN 455

Sykehjemmet skal motta middag til beboere fra et sentralt produksjonskjøkken mens øvrige måltider til beboere tilberedes på avdelingene.

Følgende fast inventar skal leveres:

- Benker i rustfritt stål med 2 stk kummer. Avsatt plass til koketopp og stekeovn / komfyr og oppvaskmaskin

- Ventilator / avtrekk over komfyr, avtrekk over oppvaskmaskin ved hetteoppvask.

Det skal være systemhimling type hygiene i taket.

Det skal monteres servant ved inngang til kjøkkenet.

Det skal monteres tilstrekkelig stikk og datauttak for alle nødvendige funksjoner, samt minst 4 ekstra stikk og 4 datauttak.

Det må vurderes om sykehjemmet skal dimensjoneres med produksjonskjøkken, i tråd med behov definert i det enkelte prosjekt. Krav til henholdsvis mottakskjøkken eller produksjonskjøkken må utdypes og detaljeres.

ANRETNING / SERVERINGSOMRÅDE 454

Plasseres i overgangen mellom kafékjøkken og kaféareal.

Det skal leveres enkel serverings-/ bestillingsdisk og utstillingsmonter for mat vendt mot kantine. Disk i rustfritt stål.

Det skal monteres nødvendige stikk for serveringsdisk og kassaapparat. I tillegg 2 stikk og 4 datauttak.

OPPVASK / SKRUBB* 136

Det skal være klar oppdeling i skitten og ren sone. Planlegges slik at støy fra rommet ikke kommer ut i aktivitetssenteret/kafeen.

Det skal leveres nødvendig fast inventar for å ivareta oppvask/skrubb.

Innredning skal koordineres mot eget inventarprosjekt.

Det skal vær utslagsvask med uttrekkbar tut / dusjarmatur i vaskelinja og sluk i gulv til industrioppvaskmaskin.

Det skal settes av plass til industrioppvaskmaskin. Det skal være plass i rommet til kurvvogner og stativ for ren oppvask.

For omsorg+ kan det være nødvendig å angi forventet antall kvadratmeter, satt til 12.

KONTOR FOR KJØKKENSJEF* 140

Arbeidsplass for 1 person.

Plasseres i sone for produksjonskjøkken, men skjermet fra selve kjøkkenet.

Det skal monteres 2 datauttak og 3 stikk i tilknytning til arbeidsplassen.

Det skal være plass til kontorpult og til hyller på vegg.

WC OG GARDEROBE ANSATTE KAFÉ / MOTTAKSKJØKKEN 463

Det skal være egen garderobe med 1 vanlig toalett for de ansatte i kantinen / mottakskjøkkenet.

Direkte atkomst fra felles korridor.

Følgende fast inventar skal leveres:

- garderobeskap i halv høyde tilpasset antall ansatte

Det skal være servant med berøringsfritt armatur i garderoben.

Det skal monteres 1 stikk.

Behovet må vurderes ift dimensjonering og planlagt antall ansatte. Avhengig av lokalisering på personalgarderober og kjøkkenarealer kan det eventuelt samlokaliseres med vanlig personalgarderobe.

5.3 Servicedel

SERVICEFUNKSJONER 444

Rom for servicefunksjoner som leveres som en del av sykehjemmets tilbud, etableres samlet og skal ha mulighet for adkomst uten å gå gjennom dagsenter eller avdelinger. Tilgjengelighet for sykehjemmets brukere er viktig og bør ligge skjermet for innsyn. Venteareal og toalett for brukere dimensjoneres etter behov.

BEHANDLINGSROM FOR FYSIO- OG ERGOTERAPEUT 446

Skal benyttes av fysio- / ergoterapeut tilknyttet sykehjemmet. Skal være godt lydisolert, R`W= 55 dB.

Det skal være siktlinje til kontor for fysio- og ergoterapeut.

Det skal monteres servant.

Det skal monteres 5 stikk og 6 datauttak.

KONTOR FOR FYSIO- OG ERGOTERAPEUT 448

Plasseres som del av servicearealer.

Det skal monteres servant.

Det skal monteres 4 stikk og 4 datauttak.

TRENINGS- OG AKTIVITETSROM 445

For behandlingstilbud hos fysio-/ergoterapeut.

Skal ligge i direkte tilknytning til behandlingsrom. Det skal være siktlinje til kontor for fysio- og ergoterapeut.

Vegger skal være utformet for fleksibelt oppheng av tungt utstyr.

Det skal monteres servant.
Det skal monteres 5 stikk og 6 datauttak.

LAGER FOR UTSTYR OG HJELPEMIDLER 447

Skal ligge i direkte tilknytning til behandlingsrom og treningsrom.
Det skal være brede dører til trenings-/ aktivitetsrom og til behandlingsrom.
Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

FRISØR* 150

Rom for samtidig behandling av 1-3 kunder.
Plasseres som del av servicearealer.
Følgende fast inventar skal leveres:
- vaskesøyle for hårvask
Ventilasjonen skal innreguleres med undertrykk, dimensjonert i henhold til rommets funksjon. Det skal være nødvendig uttak og avløp for vann til frisørvask. Det skal monteres servant.
Det skal være adgangskontroll.
Det skal monteres 2 datauttak og 2 stikk ved arbeidsplass, samt to stikk for hver frisørstol plassert hensiktsmessig i forhold til møbleringsplan.
Det skal være plass i rommet til frisørstoler med speil foran, samt en kontorarbeidsplass.

Kun aktuelt dersom det planlegges med privat næringsvirksomhet i bygget. I omsorg+ skal det være servicedel. Kravene til lokalet må eventuelt utdypes. Merk at det kan få konsekvenser for momsfristak.

FOTPLEIE / -TERAPEUT* 151

Rom for behandling av 1 kunde.
Plasseres som del av servicearealer.
Ventilasjonen skal innreguleres med undertrykk, dimensjonert i henhold til rommets funksjon. Det skal monteres servant samt utslagsvask med bøtterist i lav høyde.
Det skal være adgangskontroll.
Det skal monteres 2 datauttak og 2 stikk ved arbeidsplass. Ekstra stikk for sterilisator og for elektrisk utstyr ved behandlingsplass i henhold til møbleringsplan.
Det skal være plass i rommet til behandlingsstol, sterilisator samt en kontorarbeidsplass.

Kun aktuelt dersom det planlegges med privat næringsvirksomhet i bygget. I omsorg+ skal det være servicedel. Kravene til lokalet må eventuelt utdypes. Merk at det kan få konsekvenser for momsfristak.

KONTOR FOR LEGE 449

Plasseres som del av servicearealer.
Det skal monteres servant.
Det skal være adgangskontroll.
Det skal monteres 4 stikk og 4 datauttak.

LABORATORIUM 450

Plasseres som del av servicearealer.
Følgende fast inventar skal leveres:

- arbeidsbenk i stål tilpasset rommets dimensjoner, med plass til sentrifuge for blodprøver og arbeidsplass.
- Det skal monteres servant.
- Det skal være adgangskontroll.
- Det skal monteres 4 stikk og 2 datauttak. 2 stikk plasseres over arbeidsbenk.

5.4 Spesialrom

RØYKEAREAL FOR BEBOERE 423

- Det skal være røykeareal for beboere ved institusjonen.
- Det skal være sklisikkert ikke-brennbart gulv.
- Det skal være ventilasjon med tilstrekkelig undertrykk for å hindre lukt til omgivelsene.
- Det skal være uttak for TV.

SEREMONIROM 483

- Skal være livssynsnøytralt. Skal ligge på bakkeplan med egen inn- / utgang. Det skal være takoverbygg over inngangspartiet. Det skal være skjermet adgang til oppstillingsplass for bårebil utenfor.
- Det skal være adgangskontroll.
- Det skal monteres 3 stikk og 2 datauttak.

STELLEROM FOR MORS 484

- Skal være livssynsnøytralt.
- Skal ligge med direkte / nær forbindelse til seremonirom. Det skal være tilgang til stellerommet fra avdelingene uten å måtte gå via fellesarealer som vestibyle.
- Følgende fast inventar skal leveres:
 - Minimum 1 meter benk, samt kum, i rustfritt stål med berøringsfritt armatur
 - vegghengte skap av type overskap i samme bredde som benk og kum.
- Dette arealet er våtrom. Det skal monteres servant ved inngangsdøren og sluk i gulvet.
- Det skal være adgangskontroll.
- Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

KJØLT ROM / KJØLTE SKAP 485

- Dimensjoneres med plass til 6 mors.
- Skal ligge innenfor stellerom for mors.
- Følgende fast inventar skal leveres:
 - heisanretning for mors

KONTOR / OMKLEDNING FOR SEREMONIROM 486

- Skal ligge i nærheten av seremonirommet.
- Det skal være adgangskontroll.
- Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

GARDEROBE FOR BESØKENDE TIL SEREMONIROM 489

- Skal dimensjoneres for ytterklær for inntil 50 personer. Det skal plasseres 2 stk universelt utformede toaletter i tilknytning til garderoben.
- Skal plasseres ved inngangsparti til seremonirom.
- Det skal monteres opphengsmulighet for yttertøy for 50 personer.
- Det skal monteres 1 stikk.

5.5 Dagsenter for demente

DAGSENTER FOR DEMENTE 437

Dimensjoneringen er basert på dagsenter for demente med 10 – 16 daglige brukere. Dagsenter med 16 plasser for demente skal deles i 2 grupper med 8 personer i hver gruppe. Det skal være ett eget universelt utformet bad i tilknytning til dagsenter for demente.

Sambruk av enkelte rom i skjermet/ikke skjermet skal vurderes og tilstrebes.

Det må ligge til grunn en behovsvurdering av at man skal ha dagsenter for demente for at dette kravet skal gjelde.

DAGSENTER FOR DEMENTE - DAGLIGSTUE / AKTIVITETSROM 439

Skal kunne åpnes opp mot det skjermede dagsenterets aktivitets-/spiserom. Det skal monteres 4 stikk og 4 datauttak.

Det må ligge til grunn en behovsvurdering av at man skal ha dagsenter for demente for at dette kravet skal gjelde.

DAGSENTER FOR DEMENTE - AKTIVITETS- / SPISEROM 438

Skal ha kombinert spiseplass og arbeidsbord for 16 personer avhengig av antall plasser/brukere i dagsenteret.

Skal ligge nært inntil og med god forbindelse til det øvrige dagsenter.

Det skal monteres 4 stikk og 4 datauttak.

Det må ligge til grunn en behovsvurdering av at man skal ha dagsenter for demente for at dette kravet skal gjelde.

DAGSENTER FOR DEMENTE - HVILEROM FOR BRUKERE 441

Plasseres nær garderobe for brukere.

Det vil være en fordel med dagslys på dette rommet.

Det skal monteres servant.

Det skal monteres 2 stikk og 4 datauttak.

Det skal være plass til hvilemulighet som stol/ sofa/enkelt seng.

Det må ligge til grunn en behovsvurdering av at man skal ha dagsenter for demente for at dette kravet skal gjelde.

DAGSENTER FOR DEMENTE - GARDEROBE FOR BRUKERE 442

Skal være eget rom, dimensjonert i forhold til antall brukere. Det skal ligge universelt utformet bad i tilknytning til garderoben.

Lokaliseres i tilknytning til dagsenter for demente.

Det skal monteres opphengsmulighet for yttertøy dimensjonert i henhold til antall brukere.

Det skal monteres 1 stikk og 2 datauttak.

Det skal avsettes plass til oppstilling av personlige hjelpemidler.

Det må ligge til grunn en behovsvurdering av at man skal ha dagsenter for demente for at dette kravet skal gjelde.

6 Personalareal

6.1 Administrasjon

ADMINISTRASJONSAREALER 471

Rom som møterom, personalrom, m.v. skal planlegges for fleksibel bruk som for eksempel undervisning og møtevirksomhet. Det skal plasseres ett universelt utformet toalett og ett vanlig toalett til bruk for ansatte i administrasjonsarealet. Kontorene i administrasjon skal samles ett sted i bygget.

Det skal tilrettelegges plass for minikjøkken med tilgang for de ansatte.

KONTOR FOR LEDER AV DAGSENTER / DAGSENTRENE 432

Skal lokaliseres i tilknytning til dagsenter. Dersom det er to sentre skal rommet ligge mellom disse.

Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres 2 stikk og 4 datauttak plassert ift arbeidsplassen, og minst 1 stikk i tillegg.

KONTORER 534

For institusjonssjef, fagutviklingssykepleier, avdelingsleder fagavdeling, arbeidsleder service / merkantilt, og husøkonom.

Det skal være adgangskontroll på kontor for institusjonsleder. Alle kontorene skal ligge i adgangskontrollert sone.

Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak per kontor / arbeidsplass i tillegg til generelle stikk i rommet.

FELLES MØTE-/GRUPPE-/UNDERVISNINGSROM 472

Det skal tilrettelegges for at arealet kan benyttes både som mindre lukkede rom, og åpnes opp for å kunne samle flere mennesker.

Arealet plasseres sentralt i bygget, med lett tilgang for ansatte fra alle avdelinger.

Om arealet ikke har direkte dagslys, skal det være glassvegger med mulighet for skjermet innsyn.

Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres 8 stikk og 8 datauttak, plassert hensiktsmessig med tanke på eventuell inndeling av rommet.

Møterom skal være tilrettelagt for montering av AV-utstyr.

6.2 Garderobe/Dusj/Toalett

PERSONALGARDEROBE* 653

Det skal være garderobeanlegg med dusj og toalett dimensjonert for personalgruppen. Personalgarderoben skal være tilpasset rullestolbrukere. Det skal være minst ett toalett med universell utforming i tilknytning til garderoben. I bygg med kantine / storkjøkken skal det være egen garderobe for kjøkkenpersonale, uten krav om universelt utformet toalett eller dusj.

Det skal leveres et antall låsbare halvskap med skråtak og benk foran, dimensjonert for at alle ansatte skal ha tilgang til et låsbart skap i garderoben når de er på jobb.

Det skal leveres universelt utformet servant. Dusj leveres i henhold til krav til dusj i garderobe.

Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres minst 1 stikk ved speil i garderoben, tilgjengelig fra sittende stilling.

Dimensjonering av garderobeanlegg med tilhørende dusj og toalett må vurderes avhengig av antall ansatte, om det skal skiftes til arbeidstøy, om det er kantinepersonale, osv. Det vil ikke alltid være nødvendig med dusj i tilknytning til garderobe, men det anbefales for å tilrettelegge for at ansatte skal kunne sykle til og fra arbeidet.

7 Kommunikasjonsareal

SKJERMING AV INNGANGSPARTI* 726

Inngangsparti skal utføres med skjerming mot vindtrykk.

TRAPP* 619

Hovedtrapper utføres med rette løp, tette trinn, hvileplan, vaskekant, skliskring og 100 mm sokkel i materiale med støydempende effekt. Rekkverk skal føres lenger enn trapp, både ovenfor og nedenfor trappen.

KOMMUNIKASJONSAREAL 558

All forflytning mellom ulike bygningsdeler skal kunne skje innendørs. Retningsforandringer som er forvirrende skal unngås, som oppstykke korridorer og korridorer som skifter retning, passasje gjennom ulike typer rom, mange dører i innvendige kommunikasjonsveier, og lignende. Det skal monteres retningsindikatorer for blinde og svaksynte i viktige korridorer / passasjer. I korridorer med beboertrafikk skal det være håndrekke på en side.

HEIS 523

Heis skal være dimensjonert for transport av sykeseng med ledsager. Må sikres mot slitasje fra mekanisk påkjenning. Det skal være vertikal nummerering av etasjer. Det skal være rekkverk på begge sider av heisdøren, på innsiden og utsiden. Det skal være vippestol i heisen.

HOVEDINNGANG 467

Hovedinngangen skal være mottaksområde for beboere og besøkende. Det skal være:

- Kjøreadkomst frem til hovedinngang med snuplass for minibuss
- Tilstrekkelig plass foran hovedinngang til rullestolbrukere
- Takoverbygg på henteplass slik at personforflytning fra bil/ sykebil kan skje under tak

8 Støtteareal

BELYSNING* 674

Belysning i støtteareal skal være bevegelsesstyrt dersom ikke annet er angitt. I rom uten dagslys skal tidsintervall være minimum 10 minutter. Felles toaletter skal ha tidsintervall minimum 1 time.

8.1 Toaletter

ANTALL TOALETTER* 673

Antall toaletter dimensjoneres etter antall ansatte og antall brukere av bygget.

Her må hensyntas eventuelle spesielle behov basert på brukergrupper osv. Merk krav i arbeidsplassforskriften § 3-7 knyttet til ansattoaletter. Detaljeres i det enkelte prosjekt.

TOALETT OG DUSJ FOR BRUKERE AV DAGSENER 431

Det skal være 2 universelt utformede bad i tilknytning til dagsenteret. Plasseres med nærhet til hvilerom og med skjermet adgang. Ett av badene skal plasseres i tilknytning til garderoben.

8.2 Lager

LAGERPLASS 504

Størrelse på totalt lagerareal må sees i sammenheng med disponibelt areal. Det skal være enkel adkomst for ansatte til og fra lager. Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

Disponering av lagerarealer må gjøres i det enkelte prosjekt avhengig av avdekkete behov.

LITE LAGER FOR DIVERSE UTSTYR FOR DAGSENERET 434

Skal ligge med direkte forbindelse til arbeids- og aktivitetsrommene. Det skal monteres 1 stikk og 2 datauttak.

LAGER FOR UTEREDSKAP / UTEMØBLER* 158

For oppbevaring av mindre håndredskaper, hjulgående redskaper, stiger, osv. Det skal være direkte terskefri inngang / utgang i det fri. Kan lokaliseres i skur på uteområdet. Det skal være adgangskontroll. Det skal monteres ett stikk.

LAGER FOR SEREMONIROM 487

Skal ha direkte forbindelse til seremonirommet. Det skal være justerbare vegghegte hyller på 1 vegg. Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

ROM FOR REKVISITA / DEKKETØY 460

Skal ligge i tilknytning til kafé. Det skal være justerbare vegghegte hyller på 3 vegger. Det skal være adgangskontroll. Det skal monteres 1 stikk og 2 datauttak.

LAGER HUSØKONOM 462

Det skal være justerbare vegghengte hyller på 3 vegger.
Det skal være adgangskontroll.
Det skal monteres 2 stikk og 2 datauttak.

OKSYGENFLASKELAGER 590

Det skal være sentralt flaskelager for oksygen. Det skal være tilrettelagt for oppbevaring av oksygen, med plass til standard flaskepakker (12 flasker). Plasseres i tilknytning til varemottak.
Dør inn til lageret skal være 120 cm bred.

STOLLAGER 707

Det skal være lager for ekstra stoler i nærheten/tilknytning til kafé.

GARASJE / BOD FOR ELEKTRISK RULLESTOL* 191

Rom for oppbevaring, parkering og vask av rullestoler/andre fremkomstmiddel for utebruk, samt lading av elektriske rullestoler. Rommet skal tilrettelegges med ren og skitten/tørr og våt sone. Det skal være plass til å manøvrere elektrisk rullestol, samt plass for forflytning fra utestol til innestol.
Lokaliseres nær hovedinngang, med direkte atkomst utenfra og innenfra. Plasseringen skal være fysisk adskilt og tydelig merket slik at den ikke kommer i konflikt med adkomst og rømningsikkerhet.
Det skal være generell belysning i tak med bryter 1m over gulv ved inngangen.
Tak skal være forberedt for oppheng av løfteanordning for overflytting av beboer fra uterullestol til innerullestol.
Dette arealet er delvis våtrom. Kran for kaldt vann med spyleslange. Sluk i gulv. Det skal være gulvvarme.
Det skal være adgangskontroll.
Det skal monteres nødvendige stikk for lading av elektrisk rullestol.

Kravet må vurderes med utgangspunkt i om det er et behov i det enkelte prosjektet, og hvor mange elektriske rullestoler arealet skal tilrettelegges for. Det kan også være behov for detaljering av tilrettelegging for inventar som traversskinne og løfteanretning. For omsorg+ dimensjoneres det normalt med plass til 15 % av boenhetene, men dette bør også vurderes i det enkelte prosjekt.

8.3 Renhold

RENGJØRINGSSENTRAL* 26

Det skal være nødvendige rom og innredning for et rasjonelt renhold av bygget. Dette skal samsvare med behov iht renholdsplan.
Følgende fast inventar skal leveres:

- 5 hyllemeter veggmontert hylle for oppbevaring av utstyr og vaskemidler
- Opphengsmulighet for langskaffet utstyr
- Låsbart skap for utstyr (bøtter, kluter, vaskemidler)
- Benk med underskap

Dette arealet er delvis våtrom. Det skal være utslagsvask i rustfritt stål med bøtterist og varmt/kaldt vann og avløp. Det må være plass for å fylle 10 l bøtte i vasken.
Det skal være opplegg for vaskemaskin og tørketrommel.
Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres nødvendige stikk for vaskemaskin og tørketrommel på egen kurs, samt stikk for eventuelt kjøleskap for mopper. Det skal monteres 1 ekstra stikk over arbeidsbenk.

Det skal være plass til vaskesøyle / vaskemaskin og tørketrommel på sokkel, samt kjøleskap.

Omfang og plassering av rengjøringsarealer må vurderes i det enkelte prosjekt, avhengig av byggets utforming. Det anbefales å involvere renholdsfaglig kompetanse i dette arbeidet.

BØTTEKOTT* 315

Følgende fast inventar skal leveres:

- 3 hyllemeter veggmonterte hyller for oppbevaring av utstyr og vaskemidler
- Dette arealet er delvis våtrom. Det skal være utslagsvask i rustfritt stål med bøtterist og varmt/kaldt vann og avløp. Det skal være plass til å fylle 10 l bøtte i vasken. Det skal være adgangskontroll. Det skal monteres minst 1 stikk.

Det skal være plass i rommet til rengjøringstralle og annet rengjøringsutstyr.

Omfang og plassering av rengjøringsarealer må vurderes i det enkelte prosjekt, avhengig av byggets utforming. Det anbefales å involvere renholdsfaglig kompetanse i dette arbeidet. Merk at ved storkjøkken skal det være eget bøttekott/renholdsskap for kjøkkenet.

8.4 Tekniske rom

VENTILASJONSROM* 33

Rom for ventilasjonsaggregater, automatikktavler etc.

Det skal være enkel tilkomst med større komponenter utenfra samt for daglig drift og vedlikehold.

Dette arealet er delvis våtrom. Det skal være rustfri utslagsvask med bøtterist (med plass til 10 l bøtte), blandebatteri, slangekran m/spyleslange og slangeholder og sluk i gulv.

Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres nødvendige stikk for utstyr i rommet, samt 2 ekstra stikk. Det skal være tilstrekkelig datauttak i rommet for sentral styring av anlegg.

Det skal være tilstrekkelig plass for ventilasjonsaggregat, pumper, ledninger, samt inspeksjon og service av disse.

VARMESENTRAL* 34

Rom for sentralfyr, varmeveksler, varmpumpe eller tilsvarende.

Det skal være enkel tilkomst med større komponenter utenfra samt for daglig drift og vedlikehold.

Dette arealet er delvis våtrom. Det skal være rustfri utslagsvask med bøtterist (med plass til 10 l), blandebatteri, slangekran m/spyleslange og slangeholder og sluk i gulv. Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres nødvendige stikk for utstyr i rommet, samt 2 ekstra stikk. Det skal være tilstrekkelig datauttak i rommet for sentral styring av anlegg.

Det skal være tilstrekkelig plass for relevant utstyr samt inspeksjon og service av disse.

HOVEDTAVLEROM / TAVLEROM* 395

Det skal være en hovedtavle per bygg, enten montert innfelt i vegg med utadslående dør eller som eget rom. Supplerende tavlerom ved behov.

Plasseres hensiktsmessig ift tilførsel fra utvendig nettstasjon / trafo.

Ved eget rom skal det være gummimatter på gulvet.
Det skal være adgangskontroll.
Det skal monteres nødvendige stikk og minst 2 datauttak.

DATAROM / SERVERROM / HOVEDFORDELING IKT* 155

Det skal avsettes plass i godt ventilert/avkjølt rom til patchepanel, alarmsentral (innbrudd), SD-anlegg, adgangskontroll og annet kommunikasjonsutstyr. Skal være sentral hovedfordeling for IKT, med plass til nødvendige servere og annet utstyr. Se også krav til teknologi og infrastruktur.

Skal ha atkomst utenfra og være skjermet fra hovedinngangen, men nært heis. Arealet skal være kjølt med mulighet for å styre temperatur og luftfuktighet. Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres nødvendige datauttak og stikk for alt utstyr.

Behov for avbruddsfri strøm og eget slukkeanlegg må vurderes for sykehjemsprosjekter.

8.5 Avfallshåndtering

AVFALLSHÅNTERING 496

Det skal være vakuumsug for avfall fra alle etasjer til avfallsrom / komprimator / container. Arealet skal plasseres for enkel avhenting av avfall. Avfallsrom som etableres i samme bygg som sykehjemmet skal kjøles for å unngå lukt. Det skal etableres en løsning for oppbevaring av spesialavfall. Det skal være ekstra avtrekk i areal for oppbevaring av spesialavfall. Det skal etableres et areal for papirpresse og lagring av papir og papp.

Det skal monteres nødvendige stikk for apparatur for å håndtere avfall, samt datauttak for SD system.

Kapasitet/dimensjon må detaljeres. Det må presiseres hvordan avfallsrom / container skal henge sammen med avfallshåndteringsløsning for bygget som helhet, ref kravID 394 Avfallshåndtering.

AVFALLSHÅNTERING* 394

Det skal etableres en løsning for avfallshåndtering / oppbevaring. Størrelse og løsning skal tilpasses antall brukere. Henting av avfall skal kunne foregå uten kjøring over byggets gangareal, men det skal sikres god tilgang for renovasjonsbil. Ved både husholdningsavfall og næringsavfall skal det være separate løsninger for avfallshåndtering.

Ved eget hus eller rom skal det være generell belysning styrt av bevegelsessensor, arealet skal være skadedyrsikkert, og det skal være utslagsvask med bøttest og spyleslange, samt sluk i gulv, med utførelse som delvis våtrom.

Det skal monteres nødvendige stikk og datauttak for avfallsløsningen.

Løsning må foreslås i prosjektering. Se til "En veileder for plassering og valg av renovasjonsløsninger" fra Renovasjonsetaten. Ved behov kan Renovasjonsetaten kontaktes for råd og veiledning i forhold til tekniske avfalls løsninger og kildesortering. Vurdering av løsning må gjøres ut fra en kost/nyttevurdering.

8.6 Driftsrom

VASKERI 476

Sykehjemmets vaskeri skal organiseres som et barrierevaskeri. Det skal være kjølt rom m/karusell for oppsamling av skittentøy fra skittentøysjakt i tilknytning til vaskeriet. Vaskeriet skal dimensjoneres i henhold til antall beboere. Slusen skal inneholde

servant til bruk for ansatte. Det skal være eget kjølt lager for skittent tøy i uren sone så nært lasterampe som mulig. Det skal være et eget rom for oppbevaring av vaskemidler. Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres nødvendige stikk for vaskerimaskiner. I tillegg minst 1 ekstra stikk per rom, samt 2 datauttak per rom.

Dimensjonering mtp innredning og maskiner, avhengig av hvilket tøy som skal vaskes, må detaljeres i det enkelte prosjekt. 1 beboer produserer ca 2 kg tekstil til rengjøring per døgn, fordelt på flattøy, 1 kg, arbeidstøy, 0,5 kg og privattøy, 0,5 kg.

SKITTENTØYSJAKT 497

Det skal være skittentøysjakt(er) fra alle etasjer til vaskeri, uren sone, i kjeller, innen rimelig gåavstand fra alle bogrupper.

ARBEIDSRUM / LITE VERKSTED FOR VAKTMESTER 498

Skal lokaliseres med nærhet til varemottak for FDV.

Det skal leveres 2 løpemeter arbeidsbenk og 10 løpemeter vegghegte hyller i slitasjesterkt materiale.

Det skal monteres utslagsvask med bøtterist og plass til å fylle en 10 l bøtte, og det skal være sluk i gulv.

Det skal være adgangskontroll.

Det skal monteres 3 stikk og 2 datauttak.

9 Utendørsareal

TERRENG OG ØKOLOGI* 370

Eksisterende terreng skal utnyttes best mulig.

All tilslutning til bygg skal gjøres slik at bygget faller naturlig inn i terrenget.

Det skal tas hensyn til biologisk mangfold.

Det skal benyttes planter som er herdige og krever lite stell og som er kjent i det lokale eller regionale artsmangfoldet, helst insektsvennlige planter. Giftige og allergifremkallende planter skal ikke benyttes. Ved valg av vegetasjon skal hensynet til astmatikere og allergikere vektlegges, og typisk allergihyppige planter som hassel, bjørk og or skal ikke plantes nær atkomstveier, inngangsparti, luftinntak for ventilasjonsanlegg og vinduer som brukes til lufting. Trær skal plasseres slik at de ikke vil gripe inn i bygget når de vokser til.

HÅNDTERING AV OVERVANN* 82

Overvann skal håndteres på egen tomt. Det skal være åpen og lokal overvannshåndtering med infiltrasjon til grunnen. Veileder fra Vann- og avløpsetaten om håndtering av overvann følges (se <http://www.vann-og-avlopsetaten.oslo.kommune.no/>).

Åpne overvannsrenner, -rister og kumløkk skal fortrinnsvis plasseres utenfor gangsoner. Der dette ikke er mulig skal rister og kumløkk legges i plan med overflatedekke og ha en utforming som hindrer at hjul setter seg fast eller ha en utforming som hindrer ferdsel og fremkommelighet eller kan gi snublefare.

BELYSNING* 629

Utendørsbelysning skal styres av en kombinasjon av astrour og bevegelsessensor, med mulighet for overstyring. Portrom og gårdsrom belyses med særlig vekt på gangarealene. Belysning monteres 3 meter over bakken der det er risiko for hærværk. Belysningsanlegget utformes for å kunne ivareta tilgjengelighet og sikkerhet. Belysningen skal tilpasses belysningen av tilstøtende arealer og ikke direkte mot vindu. Denne skal heller ikke være blendende for synshemmede/svaksynte. Belysningsarmaturene skal være robuste og ha en utførelse som gjør montasje/ nedtakning og istandsetting av skjerm/raster, lyskildeskift og renhold lett å utføre.

Det er vedtatt egne Retningslinjer for belysning i sentrum av Oslo kommune (Bystyrets vedtak 104/2011 Belysningsplan for Oslo sentrum). Ved bygg som skal oppføres i sentrum må kravene i denne gjøres gjeldende.

DEKKER* 643

Ved valg av dekker skal egnethet i forhold til både aktivitet og vedlikehold vurderes. Det legges vekt på variasjon i dekketyper. Veier og plasser skal ha fast overflate.

REKKVERK* 724

Rekkverk skal være 1,2 m høyt og ha håndløpere i 2 høyder. På takterrasser skal utvendig rekkverk være 2 m høyt og være sikret mot klatring.

AVFALLSBEHOLDERE* 664

Det skal settes opp avfallsbeholdere i egnet monn til størrelsen på utearealet. Avfallsbeholderne skal være fastmontert og enkle å tømme, og som bidrar til økt kildesortering og som ivaretar helse og sikkerhet for brukere og renovatør.

Dimensjonering / antall må defineres i det enkelte prosjekt. Husk at det også må være en plan for hvem som skal tømme disse.

UTEKRAN* 579

Det skal monteres frostsikker utekran med tilleggsavstengning ved inngangsparti.

SNØSMELTEANLEGG 525

Det skal være snøsmelteanlegg foran de viktigste inngangene som hovedinngang, varemottak, seremonirom og nødutganger.

9.1 Trafikk og parkering

DIMENSJONERING AV UTVENDIGE VEIER OG PASSER* 645

Dimensjonering av utvendige veier og plasser skal følge Brann og redningsetatens veileder for tilrettelegging for brann- og slokkemannskaper.

PARKERING* 42

Parkering for bil og sykkel utformes og dimensjoneres iht relevant parkeringsnorm fra Plan- og bygningsetaten. Det skal etableres ladestasjon med fast kabel (type 2) for elbil i tilstrekkelig avstand til byggverk for å hindre brannsmitte.

Det skal leveres nødvendige sykkelstativer, utformet slik at syklene kan låses fast.

Hele parkeringsområdet skal være opplyst.

Parkeringsareal skal ha fast dekke egnet for bilkjøring.

Det må presiseres antall elbilplasser i det enkelte prosjekt.

TRAFIKKAREALER* 342

Trafikkarealer skal skilles fra oppholdsarealer, og gang- og sykkelveier skal legges atskilt fra varekjøring og varemottak. Adkomst til bygget skal være tilrettelagt for varetransport, flytting for beboere og ambulanse.

9.2 Annet

FLAGGSTANG* 649

Det skal være en flaggstang, plassert så den kan legges ned, sentralt på uteområdet.

10 Areal skjema

Antall enheter må defineres i det enkelte prosjekt avhengig av størrelsen på sykehjemmet.

Arealgruppe	Beskrivelse	Kvm	Kommentar
Bogruppe	Beboerrom	24	
	Bad / WC	6	
	Felleskjøkken	30	
	Dagligstue	30	
	Allrom / TV-stue	12	
	Lager lintøy og pleierekvisita	8	
Avdeling	Nærlager for tekniske hjelpemidler	14	
	Desinfeksjons- / skyllerom	16	
	Medisinrom	10	Ett medisinrom skal være hovedmedisinrom på 14 kvm.
	Kontor avdelingsleder	12	
	Møterom / rapportering	18	Der to avdelinger er i samme etasje, er det tilstrekkelig med ett møterom på deling.
Dagsenter	Anretningskjøkken	25	
	Dagligstue / aktivitets- / spiserom	80	
	Hobbyverksted / arbeidsrom	25	
	Bibliotek / musikkrom	15	
	Møte- / grupperom	15	
	Hvilerom brukere	15	
	Kontor leder dagsenter(et)	12	
	Arbeidsrom ansatte	20	
	Stollager	12	
	HCWC m/dusj for brukere	8	
	Garderobe for brukere	15	
Skjermet dagsenter	Aktivitets- / spiserom	35	Kun aktuelt i prosjekter der det skal være eget skjermet dagsenter
	Dagligstue / aktivitetsrom	45	Kun aktuelt i prosjekter der det skal være eget skjermet dagsenter
	Hvilerom brukere	10	Kun aktuelt i prosjekter der det skal være eget skjermet dagsenter
	HCWC m/dusj for brukere	8	Kun aktuelt i prosjekter der det skal være eget skjermet dagsenter
	Garderobe for brukere	3	Kun aktuelt i prosjekter der det skal være eget skjermet dagsenter
Service-funksjoner	Trenings- og aktivitetsrom	30	
	Behandlingsrom	15	
	Lager utstyr og hjelpemidler	12	
	Kontor fysioterapeut og ergoterapeut	12	

Standard kravspesifikasjon 2015 – Sykehjem

	Kontor lege	15	
	Lite laboratorium	5	
	Frisør	20	
	Fotpleie	15	
Kjøkken (kantine)	Kafé	150	
	Mottakskjøkken	30	
	Rom for utpakking og returlager	20	
	Tørrvarelager	8	
	Rom for rekvisita / dekketøy	10	
	Kontor husøkonom	10	
	Lager husøkonom	20	
	WC / nærgarderobe ansatte	8	
Hovedinngang	Resepsjon / merkantil	24	
Administrasjon	Kontor institusjonssjef	18	
	Møterom / felles arbeidsrom avd. sykepleier	16	
	Kontor avdelingsleder fagavdeling	12	
	Arbeidsleder service / merkantilt	12	
	Kontor for fagutvikling sykepleier	12	
	Kopi, printer, rekvisita	8	
	Felles arkivrom (nærarkiv)	9	
	Felles møte- / gruppe- / undervisningsrom	40	
	Møterom	20	
	Nærlager kontorrekvisita	8	
Spesialrom	Røykerom for beboere	15	
	Seremonirom	60	
	Stellerom / kjølt oppbevaringsskap	30	
	Kontor / garderobe	10	
	Garderobe besøkende	5	
Garderobe	Garderobe- / toalettanlegg for damer og herrer	165	
Drift	Arbeidsrom / lite verksted vaktmester	12	

